

PERIÒDICH SATÍRICH, HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI.
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA.

2 CUARTOS CADA NÚMERO PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS 4 CUARTOS.

Y 10 CENTAUS PAPER EN L' ISLA DE CUBA.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, 20.—BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya 8 rals.—Cuba y Puerto-Rico, 16.—Estranger 18.

UN VAUDEVILLE.

Tot estava preparat, lo teatro que havia de rébrele y 'l públich que ansiava aplaudirla. S'havia fet un abono bárbaro, y 'ls revenedors no cedian las localitats sino ab primas grossas? No 's parlava sino d' ella. Ja molt feya dias que 'l seu retrato, exposat en los aparadors de vinticinch botigas y de altres tants fotógrafos, picava la curiositat dels transeunts y feya rotllo, lo que se 'n diu rotllo.

Pollo conech que s' havia fet fer un traje *à la dernière* per anarla á veure, ab l' esperansa de cridar l' atenció de aquella dona que tant cridava la de tot lo públich.

Los afionats á las peteneras se llepavan los llabis no més que al pensar ab lo gust especial que forsosament ha de tenir aquell plat andalús, guisat á la moda francesa.

Y per augmentar encare l' espectació del públich, se deya si la Junta del Hospital..... res, lo de sempre, que no consentiria que una cama s' aixequés un dit més amunt que l' altra.

Ab tals antecedents calculin quina ansietat no hi hauria entre 'ls amateurs la nit del dissapte, en que ja tots se l' imaginavan cami de Barcelona, duhent lo registre dels seus passos... Arribará, deyan, entre onze y dotze; esmorsará... entre duas y tres de la tarde, ensaig... y al vespre ¡oh salaó!.. ¡¡la mar!!

«¡Ilusiones engañosas,
livianas como el placer!...»

Diumenje la noticia de que la Judic no havia arribat vá caure com una bomba, donant lloch als comentaris més estupendos.

Hi havia qui s' imaginava que tot alló era una comedia; que la Judic havia arribat, pero que estava amagada ab l' intent de fernes guar una estona, presentantse tot de un plegat y endurse'n una ovació *epatant*.

Hi havia qui creya de bona fé qu' estava malalta.

Y no faltava tampoch algun maliciós, algun de aquells tipos que ho saben tot, que assegurava que l' hermosa artista enamorada perdudament de 'n Mazzantini y sense recordarse de Barcelona ni dels barcelonins, se 'n havia anat á trobar á aquell famós torero, per ajonellárseli als peus y dirli parodiant á la D.ª Inés del Tenorio:

Don Luis, D. Luis yo lo imploro
á vuestras plantas, llorando.....
Matadme de una aguantando,
ó amadme por que os adoro!

Fòs per lo que fòs lo cert es que la Judic vá fer campana.

Al arribar á Zaragoza, vá dir: «D' aquí no passo» y talment, com si se l' hi hagués encomanat la tussuneria aragonesa, ab la mateixa facilitat ab que van encomanárseli avants las peteneras andalusas, no vá passar d' allí... es á dir, si, vá passar; pero per anarse 'n á Fransa.

Ja durant lo viatge, segons dos individuos un d' ells advocat de Barcelona, que anavan en lo mateix wagó, havia tingut no sè quinas disputas ab son empresari... y fins s' havia desmayat y tot.

—Vostès acreditarán qu' está malalta? vá preguntarlos l' empresari, un tal Mr. Schürmann, encarregat de tocá 'l bombo, durant lo viatge de l' artista.

—Dispensi, li van respondre; nosaltres no som metjes.

Poch temps después la Judic, havent conferenciat novament ab l' empresari, entrava en lo departament de aquells dos individuos y queya desmayada.

—¿No veuhem? exclamava en Schürmann.

Y un dels passatjers encare, que no fòs metje, anava á aprofitar l' ocasió de polsarla. Pendre 'l pòls á una dona guapa, sempre es una ganga. Pero la Judic, desmayada y tot, vá enretirar 'l brás y vá torná en si.

Resultat que aquells dos passatjers, van exclamar:
—No es estrany que l' aplaudeixin. ¡Y qué bè fá la comedia aquesta senyora!

Un cop á Zaragoza van véurela drete sobre l' andén tirant petons al resto de la companyia, mentres lo tren se 'n venia cap á Barcelona.

No entench, ni m' importa averiguar la causa de que la Judic no haja vingut. Que haguessen acabat ó no 'ls seus compromisos ab en Schürmann; que las funcions que aquest tenia compromesas ab Barcelona, las hi hagués fetas fer á Lisboa com afirman alguns: que ella no haja vingut per la poderosa rahó de *je ne veux pas*, es cosa que no m' importa.

Lo que no entench es quina necessitat tenia 'l tal Schürmann de venirse 'n aquí ab lo resto de la companyia y 'ls equipatjes.... si bè que tampoch s' explica perque las papallonas se 'n van á donar voltas alredor de la llum que 'ls ha de cremar las alas.

¡Ah! Si hagués pogut imaginar que al baixar del tren lo detindrian, de segur que fá com la Judic, se queda á Zaragoza, y de allí á caseta.

Y are, mentres lo duhen á la presó, dos paraulas sobre 'l governador de la provincia, que telegrafia tot seguit als governadors de Pamplona y de Guipúzcoa, indicantlos que agafessin á la Judic y que la fessen conduhir á Barcelona.

Y dos paraulas més, sobre 'l telegrama de 'n Romero Robledo manant que ningú s' atrevis á molestarla.

Lo governador empenyat en véurela treballar y 'l ministre, per la seva part, empenyat en que no havia

de véurela.... sens dupte perque no se li distragués... ¡oh y are en aquest temps que corren aquellas noticias sobre las intencionas de 'n Ruiz Zorrilla!.

No caldria sino que 'ls governadors s' embabiequesin, devant de una artista, mentres á espatllas sevas... ¡Ay Dèu nos en guard'!

De totes maneras, per are qui paga la festa, apart de l' empresa del *Principal*, que ha vist espatllárseli un bon negoci, es en Schürmann, que 's troba á la presó, á disposició del Jusgat, ab molliu, segons diuen, de una lletra anticipo que se l' hi havia entregat y qu' ell á l' hora en que escribim aquestas ratllas, no havia trobat medi de tornarla.

Qui li havia de dir que al arribar trobaria estada franca á la casa gran, ell, tot un *comendateur* de no sè quantas ordres; ell que tèn tant bonas relacions per tot arreu; ell, que 's telegrafia ab en Romero Robledo; ell, que juga ab los primers periòdichs de Paris, com ab un joch de bitllas.... Ja sentiréu lo que dirá *Le Figaro* et *le Gil Blas*, et *Le Gaulois*, et *L' Evénement*, et *Le Clairón*, et *Le Rappel*, etc. etc. etc. etc....

—Si, si, tot lo que vulga; pero de moment ja 'l tenen engabiat y vaji alerta, no s' acosti pas á la reixa, que á las presons d' Espanya, 'ls centinellas tiran tiros contra 'ls presos massa curiosos.

Quin será 'l desenllás de aquest *vaudeville*, ho ignoro encare.

La solució de la part criminal depen, segons sembla, de la devolució de aquella lletra-anticipo que li havia sigut entregada.

Després vindrá l' acció civil, dat que siga cert que pel cas de no poder cumplir lo pactat ab l' empresa del *Principal*, vá obligarse á abonar una indemnissació de 15,000 franchs, ó sigan 750 lluisos.

Set cents cinquanta *Lluisos* per un sol *Miguel* de la Judic. ¡Quants rectors si poguessen arreplegarlos organisarian tot seguit la gran confraria de Sant Lluís Gonsagal!

P. DEL O.

LO BALCÓ DE CASA.

De balcò tant bonich y escayent com lo de casa, estich més que segur que no se 'n trobaria un altre en cap part del món. Y aixó no ho dich per donarme llustre, qu' es cosa que may m' ha agradat; pero ho repeteixo: de balcò com lo de casa no n' hi ha cap més.

Figúrnse un tercer pis, en lo que hi vivim desde que 'ns vam casar la Rosa y jo y en lo que acabarem los dias si á Dèu plau.

Jo volia un quart pis per estar més elevat y poder

ESQUELLOTS.

¡Quina gangal dirá l' amo del restaurant de Port Bou, mentres donará ordres de comprar totes las patatas podridas que 's trobin y tot lo bacallá averiat que hi haja en los magatzems.

Perque ja deuen saber que 'l cólera 's rebifa, que á Paris, nada menos que á Paris, s' han presentat alguns cassos y qu' en Romero Robledo—aixó sí, després de telegrafiar y d' escriure als amichs més íntims perque s' acuytin á tornar—ha manat reorganisar los lassaretos, restablir los cordons, y pendre totes aquellas midas que l' istiu passat ván immortalisar-lo.

Y ja tenim al Dr. Lucientes, després de fregarse 'cos ab polvos de llumanera, per ser més *Uuhent* que may, camí de Port-Bou, ab las butxacas ben forradas.

Y ja tenim al *restaurateur* Mr. Joseph, sense cabre á la pell, al pensar que avants de Nadal, y sense pendre bitlet, tornarà á treure la grossa.

Y aquí á Barcelona ja tenim també 'ls aliments que tornan á pujar y en especial las gallinas, que volan tant per amunt, que la majoria del veynat las pert de vista.

Aixís, dochs, ja cal que 's preparin. Perque encare que no es fácil que vinga 'l cólera, tindrem una cosa pitjor: la miseria y la paralisació.

La Diputació provincial ha nombrat ja 'ls individuos que han de formar part de las comissions de aquell cos. ¿Y no saben ahont han colocat al *petit* Tort y Martorell?

Nada menos que en la comissió encarregada d' estudiar y formular lo projecte de una Exposició general de Bellas Arts y d' arts aplicadas á l' industria. Francament, no han estat prou acertats.

A n' en Tort y Martorell havian de colocalo ó bé en la comissió de la filoxera, per lo que tè de nano, ó bé en l' inspecció de mossos de la Escuadra perque després de tot, resulta ser lo diputat de més talla de la majoria.

Procedent de Paris, ha arribat á Barcelona D. Manuel Giró, distingit compositor.

Se conta—aixís ho diu un periódich—que 'l Sr. Giró vá compondre un *Pater* que vá cantarse en uns funerals que 's feyan en una iglesia de Paris, provocant aquesta composició un entusiasme tant ímens, que 'ls fiels en massa, sense recordarse de qu' eran á l' iglesia, ván rompre en una salva d' aplausos.

Tothom estava fora de sí, menos lo capellá que oficiava 'l qual vá enfadarse de tal manera que vá perdre l' *oremus*.

Sempre es una ganga contar un paisá tant aixerit y de tant mérit.

Quan me mori li demanaré que 'm compongui alguna cosa, y que m' ho cantin de cos present.

Si es tant hò com diuhen, prometo alsarme de la caixa y cridá:—¡Que salga el autor!

Vaja aquells que diuhen que nosaltres insultém sempre als capellans, llegeixin l' últim número del *Bram de la patria*, redactat, segons tinch entés, per persnas que cada demati diuhen missa, las quals dirigintse á un colega seu, lo Reverent Pare Llanas, li diuhen lo següent:

¿Té present, ó té memoria ó sols un mímin recort de haveril aixafat en broma en son clatell algun ou? ¿Recordas si quan matavan lo tossino, (vulgo porch) ne feyan tot bullfarras ó 'n feyan <i>bisbes</i> de tot? Ha reparat en la teula si hi té algun forat molt grós y si 's sent caure goteras	al cervell, sempre que plou? Del contrari li asseguro que m' hi quedaré tot sol; y antes que perde la fama trauré lo Sant Cristo grós pues soch capás, si m' apura, (tinguis dret y agafis fort) de dir nèt que 'l meu client tè cama per ná á Sant Boy.
---	--

Tinch entés que 'l *Bram de la Patria* 's publica, previa la revisió de l' autoritat eclesiástica ó com si diguésem, del *Ordinari*. Ja 's coneix, á fe de dell.

Y fins suposo que aprenentse de cor y recitant ab devoció 'ls versos que deixo transcrits, se guanyan quaranta dias de indulgencia per cada sílaba.

A pesar de lo que diuhen del cólera, 'ls de Paris están en vias de celebrar un concurs sumament original. Se tracta de una exposició de donas guapas.

Totas las donas que aspirin al premi consistent en un rich aderés de brillants haurán d' enviar un retrato fotogràfic y la partida de batisme.

Las fotografias serán exposadas y tots los concurrents á l' exposició tindrán dret de emitir un vot en favor de la dona que considerin més hermosa.

Aquí 'ls apuros no serán pas pèl jurat encarregat de l' escrutini dels vots, sino per algun émulo del *Jóven Telémaco*, que més d' un n' hi haurá, que diga:

Me gustan todas-me gustan todas
me gustan todas-en general.

Ja no es per en Pi y Margall per qui reservan una de las dugas plassas d' académich qu' están vacants. Don Francisco Pi y Margall val massa per ser académich. Las personas designadas son: un tal Pare Mir, jesuita, que al seu convent lo coneixen y 'l jermá de 'n Pidal.

Lo Pare Mir ha escrit un' obra, que ja en lo títol posa *Harmonia* per *Armonia*. Naturalment, sent capellá es aficionat á las *hachas*.

En quant al Marqués de Pidal, no ha escrit més que cartipassos quant anava á estudi y cartas als amichs desde que ha sigut gran.

De manera que segons com se mira mereix també la plassa de académich, si no per lo que ha fet en favor de la llengua, pèl mal que ha deixat de causarli.

Y pensar que fins hi havia hagut un editor de música que havia publicat una polka-mazurka per piano, titulada *Ana Judic!*

De segur que si hagués pogut preveure lo que havia de succehir l' obra en qüestió s' hauria titolat *El mico*.

Y en lloch de una *polka-mazurka*, hauria sigut un *galop*.

Los sabis acaban de descubrir que fins en la moneda s' hi crian certs parásits microscópichs que poden propagar las epidemias.

Per lo tant ja ho saben: llensin tots los quartos que tingan á la butxaca, llénsinlos desseguida.

Y 'ls sabis s' abaixarán á recullirlos.

¿Han vist ja 'ls projectes que corren pèls diaris per la celebració de las firas y festas de Desembre? Mirin que n' hi ha de cosas!...

Pero....
«No haventhi un quarto en caixa ja vindrá l' oncle Paco ab la rebaixa.»

Aquest dia á la Rambla.
—Tú ¿no sents quina olor de pólvora?
—Y está clar ¿no has de sentir olor de pólvora? ¿Qué no reparas qu' en Tort y Martorell passa per l' altre acera?

Distincions:
—¿Sabrias dirme quina diferencia hi ha entre una *desgracia* y un *accident*?

—Es molt senzill: supósat que surtim á passeig tú, jo y la sogra, per la vora del mar. La sogra s' entrebanca, rellisca y cau á l' aygua: ja tenim un *accident*. Pero tú, sense més ni més, te tiras al mar....

—Ah, ja entench, me tiro al mar y m' ofego.
—No: te tiras al mar y 'm tréus á la sogra sana y salva: aquí tens una *desgracia*, una gran *desgracia*.

La gent que vá á la Bolsa 's divideixen en jugadors y especuladors.
Los especuladors son los que guanyan.
Los jugadors son los que perden.

TRENÇA-CAPS.

XARADAS.

I.
En lo poble de *Total*
no fá gayre vaig estar
y per cert me vá agradar
per serne tant lliberal:
observantne molt gojós
que la gent tota del poble
continua sent tant noble
no tenint *prima de dos*.
Com no han sigut de la *hu tres*
partida que tots detestan,
entussiasmats manifestan
serne enemichs ab excés.

V. V. TARRAGONA.

II.
Lo germá de la *Total*
ab una *dos-hu* abrigat
ha donat un bossi de *hu*
al segon de ca 'n Bernat.

PESETA FULA.

MUDANSA.

Donya *Tot* se vá enfadar
per una *tot* que tenia
á sobre l' escribania
que ab *tot* li vaig embrutar.

PEPET DOMENECH.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 1 2 3 4 5 6 7 8 9.—Nom d' home.
- 1 2 3 7 2 8 9.—Id.
- 4 2 8 2 3 7.—Un aucell.
- 3 2 1 9 8.—Nom d' home.
- 4 2 3 5.—Lo que tothom tè.
- 3 2 6.—Una moneda.
- 3 5.—Una solfa.
- 3.—U. a lletra.

TRES MORTS-VIUS DE REES.

TERS DE PARULAS.

Primera ratlla horisontal y vertical: un objecte de fusta.—Segona: en los aucells.—Tercera: género de poesia.

J. R.

TRENCA-CLOSCAS.

D. LLUIS TE OR.

Formar ab aquestas lletras lo nom de una població catalana.

Mox.

CONVERSA.

- ¿Ahont vás tant cremat?
- A rondá pèl Parque que tinch cita donada á un amich de...
- ¿D' ahont?
- Entre tú y jo ho havém dit.

UN CALDERÍ.

GEROGLIFICH.

×
AB
III III
AB
III
INI
A

NAS DE PUNTA INGLESAS.

SOLUCIONS

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.ª.—*Ra-mo-na*.
2. Id. 2.ª.—*A-ti-nas*.
3. SINONIMIA.—*Sans*.
4. CONVERSA.—*Anita*.
5. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Carme*.
6. TRENCA-CAPS.—*San Petersburgo*.
7. TERS DE SÍLABAS. *TRAS PUN TI*
PUN TE RA
TI RA PEU
8. GEROGLIFICH.—*Tres per sis divuit*.

LO DEU DEL SIGLE

PER

C. GUMA.

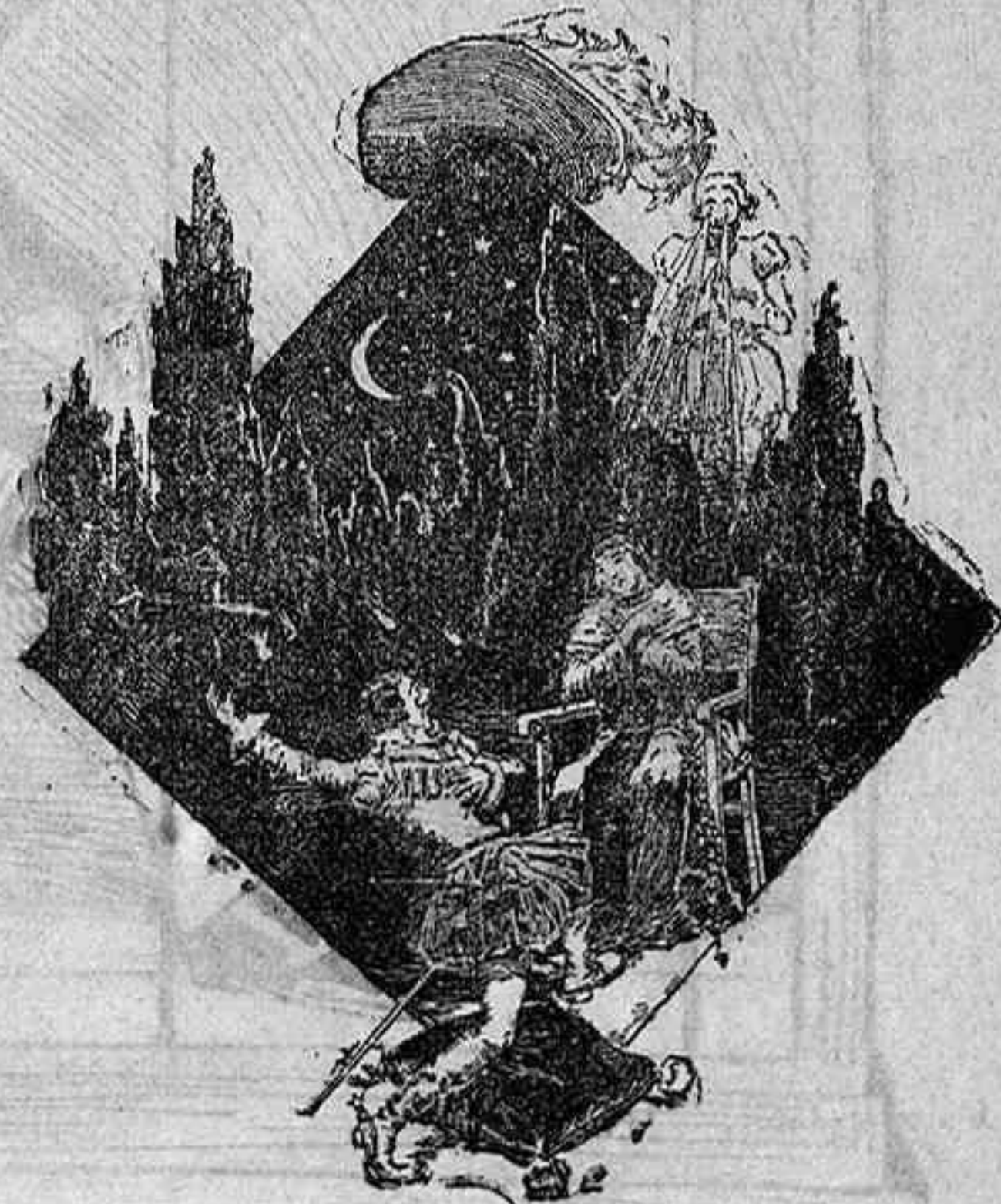
Animada pintura de la poderosa influencia que l' or tè en los nostres dias, y recepta infalible per ferse rich. Vistasso filosófic-social en vers.—2.ª edició.—Un tomet en quart de 32 planas, ab dibuixos d' en Moliné, 2 rals.

OBRA NOVA, per SANALL Y SERRA.

EN JOANET Y EN LLUISET

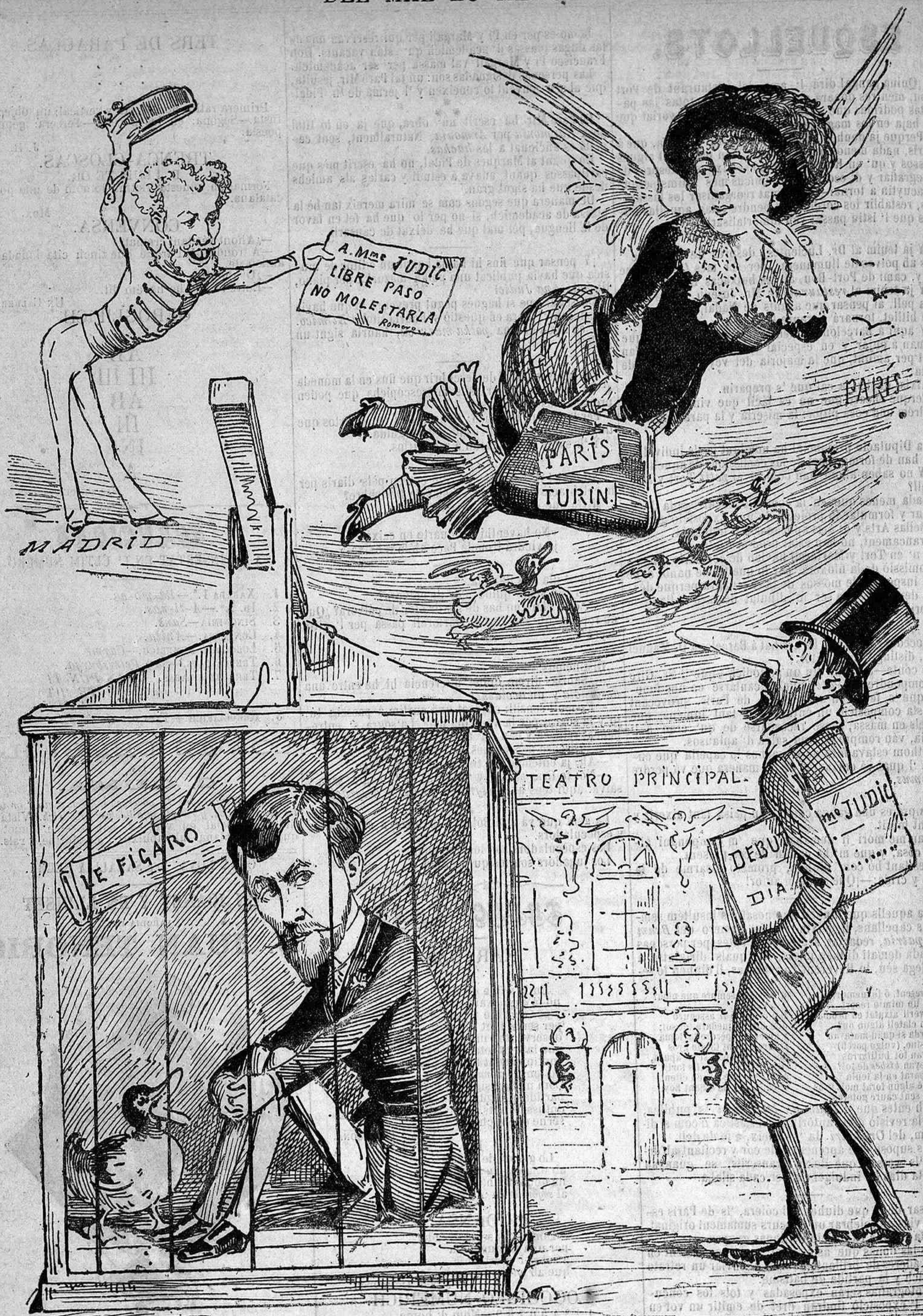
PARODIA DE

D. JUAN TENORIO

ab dibuixos d' en Gomez Soler. Un tomet en quart de 32 planas, 2 rals.
Aquestas obras se venen en totes las librerias, kioscos y corresponsals de LA CAMPANA.
Los pedides á la libreria de Lopez, Rambla del Centro, 20, Barcelona.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.

— Calmi, D. Albert, la rabia,
 no renegui de sa estrella,
 que si li ha volat l' aucella,
 tè l' aucell dintre la gabia.